

1*	Miejsce egzaminu	
2 *	Numer kandydata	
3 *	Kierunek studiów	
4	Liczba uzyskanych punktów/100

* - wypełnia kandydat

Test **humanistyczny z języka polskiego**

Wersja A

2013 rok

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU**..... / 10 p.****Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć właściwą odpowiedź:**

- 0.** Celem Klubu Kuriera jest promowanie wiedzy o Karskim wśród:
- a) uczniów szkół podstawowych
 - b) gimnazjalistów i licealistów
 - c) **uczniów, którzy skończyli gimnazjum.**
- 1.** Pomysłodawcami projektu są:
- a) Sprawiedliwi wśród Narodów Świata
 - b) pracownicy Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi
 - c) uczniowie łódzkich szkół.
- 2.** Twórcy projektu pragną, by:
- a) współczesna młodzież sadziła nowe drzewka w Parku Ocalałych
 - b) dla dzisiejszej młodzieży Karski stał się wzorcem postępowania
 - c) współczesna młodzież poznała legendy o Karskim.
- 3.** Lekcje o Janie Karskim to:
- a) podstawowa forma działalności Klubu Kuriera
 - b) najmniej ważna forma działalności klubu
 - c) jedna z form działalności Klubu w pierwszym etapie.
- 4.** W drugim i trzecim etapie działania Klubu jego członkowie będą:
- a) słuchać wykładów o Janie Karskim i jego działalności
 - b) budować pomnik Jana Karskiego
 - c) promować wśród rówieśników z Polski i zagranicy uczciwość, tolerancję i empatię.
- 5.** 8 kwietnia to data:
- a) rozpoczęcia wystawy „Jan Karski. Człowiek wolności” w Łodzi
 - b) rozpoczęcia działalności Klubu Kuriera
 - c) wydania biografii Jana Karskiego.
- 6.** Wystawa „Jan Karski. Człowiek wolności” była wcześniej pokazywana m. in. w :
- a) w USA
 - b) Australii
 - c) w pięciu miastach polskich.
- 7.** Jan Koziński to:
- a) pseudonim wojenny Karskiego
 - b) prawdziwe nazwisko Karskiego
 - c) pseudonim literacki Karskiego.

8. 24 czerwca 2014 roku :
- minie sto lat od urodzin Jana Karskiego
 - Jan Karski będzie obchodził swoje setne urodziny
 - to data śmierci Jana Karskiego.
9. Po II wojnie światowej Jan Karski:
- był dyplomatą w USA
 - wykładał na uniwersytecie w Georgetown
 - działał jako kurier polskiego państwa podziemnego.
10. Żeby usiąść na ławeczce Karskiego, trzeba wybrać się do:
- Waszyngtonu
 - Izraelskiego instytutu Pamięci Yad Vashem
 - do Parku Ocalałych w Łodzi.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
c										

CZĘŚĆ II. GRAMATYKA, LEKSYKA I FRAZEOLOGIA / 30 p.

Zadanie 1.

Słowa podane w nawiasach proszę napisać w odpowiednie w formie liczby mnogiej zgodnie z podanym przykładem.

..... / 5 p. (10 x 0,5 p.)

0.Przykład:

0. Jeśli chcesz, opowiem ci o*moich przyjaciółkach*.....⁰ (moja przyjaciółka), to bardzo interesujące dziewczyny.

- Adam bardzo wiele zawdzięcza¹(swój nauczyciel) ze szkoły średniej. Gdyby nie oni, nie dostałby się na studia.
- Andrzeju, widzę, że od paru dni unikasz²(ten człowiek)? Jesteś im winien pieniądze?
- Najbardziej lubię spędzać wakacje z³ (mój brat). Zwykle wypożyczamy łódkę i przez parę dni łowimy ryby.
- Beata nie może mieć⁴ (duże zwierzę). Męczyłyby się w jej maleńkim mieszkaniu.
- Ten profesor otrzymał wiele⁵ (prestżowa nagroda), a w tym roku jest nominowany do kolejnej.

Zadanie 2

Proszę utworzyć pełne zdania z podanych niżej wyrazów. Wyraz, który rozpoczyna zdanie, został oznaczony wielką literą.

..... / 5p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

być / ze / Matka / swój / dumna/ syn [czas teraźniejszy]

... *Matka jest dumna ze swojego syna.*

1. współlokatorka / Moja / za / wychodzić / mąż / Francuz / za [czas teraźniejszy]

.....

2. martwić się / stan / Córka / zdrowie / matka / zły [czas teraźniejszy]

.....

3. oddać / wypożyczone / nie / Koledzy z / biblioteka / książki [czas przeszły]

.....

4. kolacja / dziś / włoski / na / zrobić / sałatka / w / Anna / styl [czas przyszły]

.....

5. mazurskie / z / zachwycać się / różne / kraje / Turyści / jeziora. [czas teraźniejszy]

.....

Zadanie 3

Proszę przekształcić zdania złożone w pojedyncze za pomocą podanych w nawiasie przyimków zgodnie z podanym przykładem.

..... / 5p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

Kiedy ukończymy studia medyczne, będziemy przez rok pracować w Afryce. (po)

...*Po ukończeniu studiów medycznych będziemy przez rok pracować w Afryce.*....

1. Zanim wyjedziesz za granicę, zostaw nam swój adres kontaktowy. (przed)

.....

2. Jeśli pogoda się pogorszy, nie wypłyniemy w rejs. (w razie)

.....

3. Choć Piotr był wysoki, nie osiągał dobrych wyników sportowych. (mimo)

.....

4. Tak się zdenerwował, że nie mógł wymówić nawet słowa. (ze)

.....

5. Gdyby nie pomoc nauczyciela, nie zdałabym matury. (dzięki)

.....

Zadanie 4

Proszę utworzyć rzeczowniki od podanych czasowników zgodnie z podanym przykładem.

..... / 5p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

Trzeba już zacząć ...*przygotowania*⁰... (przygotować się) do wakacji. Najpierw należy przemyśleć kierunek wakacyjnego ...*wyjazdu*⁰... (wyjechać).

Zosia i Alina zgodziły się bez¹ (wahać się) na propozycję kolegów, by wybrać się na piknik poza miasto. Obaj koledzy mieli duże² (poczuć) humoru, więc dziewczyny spodziewały się, że spędzą ten czas ciekawie. Niestety, Zosia nie otrzymała³ (zgodzić się) rodziców na ten wyjazd. Stwierdzili, że najpierw spodziewają się od niej⁴ (poprawić) wyników szkolnych. Alina namówiła więc na piknik inną koleżankę. Jednak piknik nie odbył z powodu nagłego⁵ (spaść) temperatury.

Zadanie 5

Proszę dopasować właściwy do kontekstu element, wybierając go z ramki podanej pod zdaniem zgodnie z podanym przykładem

..... / 5 p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

Ze sportów letnich najbardziej odpowiada nam ...*żeglarstwo*...

łyżwiarstwo szybkie, narciarstwo, żeglarstwo, hokej, jazda figurowa na lodzie

1. Nie podobały mi się jego włosy. Były zawsze

leniwe, powierzchowne, chude, nieumyte, piękne, umyte

2. Bardzo lubię ryby. Szczególnie smakuje mi

szpinak, wąż, śledź w śmietanie, wołowina, wieprzowina, drób.

3. Nauczycielska biologii była bardzo Wszyscy się jej bali.

wyrozumiała, życzliwa, pobłażliwa, surowa, niepewna siebie
--

4. Od kiedy mam w kuchni, moje naczynia kuchenne aż lśnią.

lodówkę, kuchenkę mikrofalową, odkurzacz, zmywarkę, mikser, pralkę
--

5. Nie jestem wegetarianką, chętnie więc skosztuję

banana, pomarańczy, cielęciny, brokułów, szpinaku, tortu, naleśników z serem
--

Zadanie 6

..... / 5 p. (5 x 1 p.)

Proszę połączyć wyrażenie frazeologiczne z ich objaśnieniami zgodnie z podanym przykładem. Uwaga: w prawej kolumnie są 4 elementy zbędne!

Wyrażenia frazeologiczne	Objaśnienia
0. spadać zawsze na cztery łapy	a. być złośliwym
1. mieć węża w kieszeni	b. żyć z kimś w niezgodzie
2. zbijać bąki	c. mówić na próżno
3. drzeć z kimś koty	d. <i>wychodzić cało z opresji</i>
4. strzępić sobie język	e. być skłonnym do bijatyk
5. wieszać na kimś psy	f. prześladować czyjeś koty
	g. być skąpym
	h. być leniwym
	i. opłotkowywać kogoś
	j. mówić bez sensu

0.	1.	2.	3.	4.	5.
d					

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSU PISANEGO

..... / 10 p.

Proszę uzupełnić luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych w tabeli możliwości.

Centra polskich miast wymierają

Mają to zmienić menedżerowie śródmieścia, ale idzie im *b*.....⁰. Idea zarządzania centrami miast wywodzi się z Anglii. W Londynie swoje biura mają nawet poszczególne dzielnice. Chodzi o to, by centra miast lub dużych dzielnic były jak najbardziej atrakcyjne. Celem menedżerów jest.....¹ procesu obumierania centrów miast. W związku z ekspansją sieci i galerii handlowych z reprezentacyjnych deptaków znikają sklepy, ekskluzywne butikie, restauracje bary i kawiarnie, a w ich miejsce pojawiają się głównie banki - tylko instytucje finansowe stać bowiem na² czynsze w centralnych punktach miast. Przykładami polskich miast, które od kilku lat mają problem z wymierającym śródmieściem, są np. Kielce, Łódź i Toruń.

Zarządzanie centrami miast³ na współpracy urzędników z mieszkańcami i prywatnymi przedsiębiorcami. Mimo wspólnych interesów, jest to jakby łączenie⁴. Inne oczekiwania mają właściciele nieruchomości, inne mieszkańcy, inne sprzedawcy, a jeszcze inne turyści. Bez uzgodnienia działań wszystkich środowisk zainteresowanych życiem w śródmieściu nigdy nie uda się⁵ tego, co proponują galerie handlowe.

Zmiany w centrach miast utrudnia też brak odpowiednich przepisów na szczeblu krajowym. Jeśli prywatny właściciel wynajmie lokal, władze miasta.....⁶ na to, co tam powstanie. Brak również narzędzia, które pozwalałoby zrobić porządek z dzikimi reklamami. Pośrednia receptą na⁷ z tym zjawiskiem mogą być miejscowe

plany zagospodarowania przestrzennego. Dobrym przykładem jest tu Kraków, gdzie na starówce powstał Park Kulturowy Stare Miasto i dużo łatwiej jest⁸ różne przepisy.

Wielu ekspertów uważa, że wzmocnienie oferty kulturalnej to właściwa droga do rozwiązania problemu. Śródmieścia żyją, gdy mają w sobie coś, co.....⁹. Zatem powinny to być miejsca, które zamiast oddziałów banków mają kafejki, ogródki i galerie, zamiast sklepów z bielizną, odzieżą na wagę i tanim ksero - kluby, księgarnie, świetlice, pracownie artystyczne.

To artyści, ludzie kultury, sztuki, ludzie kreatywni, którzy nadają miastom¹⁰ Jak więc jest przepis na sukces miasta? Oddać je w ręce dobrych menedżerów i ludzi kreatywnych.

Na podstawie: <http://wyborcza.biz/biznes/1,100896,13691751>, Jakub Wątor, Centra_polskich_miast_wymieraja__Maja_to_zmienic_menedzerowie.html (7.04.2013)

0.	a. jak po maśle	b. <u>jak po grudzie</u>	c. jak krew z ucha
1.	a. skrócenie	b. przyspieszenie	c. powstrzymanie
2.	a. obniżone	b. zamrożone	c. wygórowane
3.	a. spiera się	b. opiera się	c. określa się
4.	a. ognia z wodą	b. pióra z papierem	c. starego z nowym
5.	a. zbić	b. przybić	c. przebić
6.	a. mają wpływ	b. muszą wyrazić zgodę	c. nie mają wpływu
7.	a. walkę	b. porządek	c. spokój
8.	a. formułować	b. egzekwować	c. łamać
9.	a. wyciąga	b. przyciąga	c. nadciąga
10	a. blask	b. sukces	c. życie

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
b										

CZĘŚĆ IV. PISANIE

..... / 15p.

Proszę wybrać jeden z podanych tematów i napisać tekst zawierający ok. 15 zdań.

1. *Świat nie jest taki zły, świat wcale nie jest mdły, niech no tylko zakwitną jabłonie...* [Jerzy Afanasjew - fragment tekstu piosenki] Proszę napisać tekst, który **zakończy się** w taki właśnie sposób (list lub opowiadanie).
2. Proszę opisać wydarzenie, które w znaczący sposób zmieniło Twój pogląd na świat lub ludzi (opis wydarzenia / sytuacji).
3. *Polak potrafi...* Pochwała? Krytyka? Ironiczna autoocena? (tekst argumentacyjny)

Temat nr

[illegible]

CZEŚĆ V. WIEDZA O LITERATURZE I KULTURZE POLSKIEJ

...../ 35 p.

Zadanie 1.

Proszę dopasować elementy z obu kolumn tak, by uzyskać znaczące nazwy związane polską kulturą. Uwaga: w prawej kolumnie są 3 elementy zbędne! / 5p. (5 x 1p.)

0. Boże	a. i Warszawie
1. Lulajże	b. z łasiczką
2. Legenda o Warsie	c. mamuniu
3. Thusty	d. Częstochowska
4. Matka Boska	e. Jezuniu
5. Dama	f. Narodzenie
	g. i Sawie
	h. czwartek
	j. weekend

0.	1.	2.	3.	4.	5.
f					

0. Przykład. Boże Narodzenie

1. Lulajże
 2. Legenda o Warsie
 3. Thusty
 4. Matka Boska
 5. Dama

Zadanie 2

Proszę połączyć w całość rozdzielone elementy tytułów dzieł artystycznych.

Uwaga: w prawej kolumnie są dwa elementy zbędne! / 10 p. (10 x 1p.)

0. Krakowiacy	a. i romanse
1. Ziemia	b. i dnie
2. Nie-boska	c. obiecana
3. Popiół	d. dwór
4. Straszny	e. i górale ⁰
5. Ballady	f. tragedia
6. Człowiek	g. i diament
7. Noce	h. komedia
8. Odprawa	i. posłów greckich
9. Śluby	j. Dulskiej
10. Moralność pani	k. z marmuru
	l. Kowalskiej
	ł. panieńskie

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
e										

Zad. 3.

Proszę skreślić nazwiska niepasujące do danej epoki; w sumie: 10 nazwisk.

Dla ułatwienia - w jednej kategorii należy skreślić 2 nazwiska.

...../ 10 p. (10 x 1p.)

0. Literatura Młodej Polski: Stanisław Wyspiański, ~~Tadeusz Różewicz~~⁰, ~~Dorota Masłowska~~⁰
1. **Renesans**: Mikołaj Rej, Aleksander Fredro, Jan Kochanowski, Julian Tuwim
2. **Oświecenie**: Juliusz Słowacki, Ignacy Krasicki, Zygmunt Krasiński
3. **Romantyzm**: Zygmunt Krasiński, Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz, Adam Mickiewicz
4. **Pozytywizm**: Wisława Szymborska, Maria Konopnicka, Bolesław Prus, Czesław Miłosz
5. **Literatura XX wieku**: Maria Dąbrowska, Krzysztof Kamil Baczyński, Aleksander Fredro, Witold Gombrowicz, Juliusz Słowacki, Tadeusz Różewicz

Zadanie 4. Proszę krótko (w kilku zdaniach) zinterpretować wiersz, wykorzystując podane pod tekstem pytania pomocnicze.

..... / 10p.

Tadeusz Różewicz

Oblicze ojczyzny*

Ojczyzna to kraj dzieciństwa
Miejsce urodzenia
To jest ta mała najbliższa
Ojczyzna

Miasto miasteczko wieś
Ulica dom podwórko

Pierwsza miłość
Las na horyzoncie
Groby

W dzieciństwie poznaje się
Kwiaty zioła zboża
Zwierzęta
Pola łąki
Słowa owoce

Ojczyzna się śmieje

Na początku ojczyzna
Jest blisko

Na wyciągnięcie ręki

Dopiero później rośnie
Krwawi
Boli

.....

*oblicze (słowo książkowe) – twarz, wizerunek

Pytania pomocne w interpretacji: Jak definiowana i przedstawiana jest ojczyzna w tym wierszu? Co ma wpływ na „odczuwanie” przez nas ojczyzny? Jak zinterpretujesz frazy: *ojczyzna się śmieje* oraz *[ojczyzna] rośnie, krwawi, boli*? Jakie, twoim zdaniem, jest przesłanie tego wiersza (najważniejsza refleksja w nim wyrażona)?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....